

Uchwała 99/23
Sejmiku Województwa Mazowieckiego
z dnia 23 maja 2023 r.

w sprawie udzielenia przez Województwo Mazowieckie pomocy finansowej na realizację zadań w ramach Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Zachowania i Tworzenia Miejsc Pamięci Narodowej pn.: „Mazowsze dla miejsc pamięci 2023”

Na podstawie art. 18 pkt 20, w związku z art. 8a ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2094 oraz z 2023 r. poz. 572), art. 216 ust. 2 pkt 5 i art. 220 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.¹⁾) – uchwała się co następuje:

§ 1.

1. Udziela się pomocy finansowej gminom/powiatom/dzielnicom m.st. Warszawy umieszczonym na Liście Beneficjentów Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Zachowania i Tworzenia Miejsc Pamięci Narodowej pn.: „Mazowsze dla miejsc pamięci 2023” stanowiącej załącznik do uchwały, z przeznaczeniem na dofinansowanie zadań w ramach Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Zachowania i Tworzenia Miejsc Pamięci Narodowej pn.: „Mazowsze dla miejsc pamięci 2023”.
2. Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 1, wynosi łącznie 2 000 000,00 zł.
3. Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 1 zostanie przekazana na podstawie indywidualnych umów z Beneficjentami wymienionymi w załączniku do uchwały, określających szczegółowe warunki jej udzielenia, przeznaczenia i zasady rozliczenia.

§ 2.

Środki finansowe, o których mowa w § 1 ust. 2, zostały zaplanowane w budżecie Województwa Mazowieckiego na rok 2023 – przyjętym uchwałą nr 199/22 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie uchwały budżetowej Województwa Mazowieckiego na 2023 r. z późn. zm.²⁾ (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 14277) i pochodzą z dochodów własnych.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Mazowieckiego.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Sejmiku
Województwa Mazowieckiego

Ludwik Rakowski

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1692, 1725, 1747, 1768, 1964, 2414 oraz z 2023 r. poz. 412, 497 i 658.

²⁾ Zmienionej uchwałą nr 5/23 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 17 stycznia 2023 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 702) oraz uchwałą nr 21/23 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 28 lutego 2023 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 3047) oraz uchwałą nr 43/23 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 28 marca 2023 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 4995).

Uzasadnienie

Jednym z zagrożeń dla przestrzeni kulturowej województwa mazowieckiego jest zróżnicowany i często niewystarczający stan zachowania obiektów zabytkowych, a także miejsc pamięci narodowej o szczególnych wartościach historycznych i kulturowych. Istotnymi barierami dla zachowania stanu tych obiektów są m.in.: niedostateczne zabezpieczenie, niewystarczająca ilość prac konserwatorskich i środków finansowych, nietrwały budulec. Nie ulega również wątpliwości, że naszym obowiązkiem jako wspólnoty jest pamiętanie o historii oraz przypominanie o bohaterach i wydarzeniach, które stanowią ważną część naszego dziedzictwa narodowego.

Celem Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Zachowania i Tworzenia Miejsc Pamięci Narodowej pn. „Mazowsze dla miejsc pamięci 2023” (Program) jest zachowanie, a także tworzenie nowych miejsc pamięci, będących świadectwem wydarzeń, o szczególnym znaczeniu dla kształtowania się tożsamości narodowej Polaków (tj. pomniki, kapliczki, krzyże przydrożne, tablice upamiętniające wydarzenia lub postacie historyczne, nagrobki). Program obejmuje wydarzenia i postacie znaczące dla Narodu i Państwa Polskiego oraz Województwa Mazowieckiego, w szczególności postacie, które walczyły o wolność narodową i suwerenność państwową Polski lub były ofiarami represji władz zaborczych i reżimów totalitarnych oraz miejsca ich spoczynku, a także miejsca walk i męczeństwa. Obiekty związane z działaniami prowadzonymi na rzecz odzyskania lub obrony niepodległości Polski, utrwalenia systemu demokratycznego, rozwoju społecznego i gospodarczego. Program przewiduje również organizację wystaw lub ekspozycji upamiętniających wydarzenia lub postacie historyczne.

Tym samym Program wpisuje się w cele rozwojowe Mazowsza przyjęte do zrealizowania przez samorząd województwa oraz inne podmioty, jakie zostały określone w Strategii rozwoju województwa mazowieckiego 2030+ przyjętej uchwałą nr 72/22 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 maja 2022 r., zgodnie z którą Województwo Mazowieckie posiada – nieobjęte formami ochrony zabytków – zasoby kulturowe o szczególnych wartościach historycznych i kulturowych. Szczególnymi obszarami, zarówno ze względu na wartość, jak i pamięć historyczną, są miejsca martyrologii oraz miejsca pamięci. Miejsca te wymagają odpowiedniego upamiętnienia.

Program skierowany jest do gmin i powiatów położonych w granicach administracyjnych województwa mazowieckiego oraz dzielnic miasta stołecznego Warszawy, z którymi będą podpisywane umowy o przyznanie pomocy finansowej. Udzielenie pomocy finansowej na ww. zadanie jest możliwe na podstawie art. 8a ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2094, z późn. zm.)

Zarząd Województwa Mazowieckiego 31 stycznia 2023 r. podjął uchwałę nr 167/383/23 w sprawie regulaminu udzielania i przyznawania pomocy finansowej z budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Zachowania i Tworzenia Miejsc Pamięci Narodowej pn.: „Mazowsze dla miejsc pamięci 2023” – dalej jako „Regulamin”.

Nabór wniosków o udzielenie pomocy finansowej w ramach Programu „Mazowsze dla miejsc pamięci 2023” trwał od 1 lutego do 10 marca 2023 r. W ramach naboru wpłynęły 132 wnioski z czego 2 wnioski zostały odrzucone na etapie oceny formalnej (zgłoszone obiekty wpisane były do rejestru zabytków – finansowanie takich obiektów wyklucza Regulamin) natomiast w przypadku 3 wniosków, gminy podjęły decyzję o rezygnacji z udziału w Programie. Do oceny merytorycznej przeszło 127 wniosków.

Zarządzeniem nr 654/23 Marszałka Województwa Mazowieckiego z dnia 21 lutego 2023 r. została powołana Komisja oceny merytorycznej wniosków w ramach Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Zachowania i Tworzenia Miejsc Pamięci Narodowej pn.: „Mazowsze dla miejsc pamięci 2023”, w skład której wchodzi osoby posiadające wiedzę i doświadczenie związane z ochroną miejsc pamięci, tj. przedstawiciele Muzeum Historii Ruchu Ludowego, Muzeum Niepodległości, Mazowieckiego Biura Planowania Regionalnego oraz Pełnomocnika

Marszałka ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych. Komisja w dniach 12-14 kwietnia br. dokonała oceny merytorycznej wniosków.

W związku z tym na podstawie oceny formalnej i merytorycznej wniosków przeprowadzonej zgodnie z ww. Regulaminem „Mazowsze dla miejsc pamięci 2023”, w rezultacie opracowano projekt Listy Beneficjentów „Mazowsze dla miejsc pamięci 2023” obejmującej **41 zadań** zgłoszonych do realizacji zgłoszonych przez gminy/powiaty oraz dzielnice m.st. Warszawy. **Łączna wartość pomocy finansowej** ze środków własnych budżetu Województwa Mazowieckiego na realizację zadań w ramach „Mazowsze dla miejsc pamięci 2023” ujętych na Liście Beneficjentów „Mazowsze dla miejsc pamięci 2023” wynosi **2 000 000,00 zł**, a **łączna wartość inwestycji** dofinansowywanych w ramach „Mazowsze dla miejsc pamięci” szacowana jest na kwotę **3 252 111,37 zł**.

Zgodnie z § 6 ust. 1 Regulaminu Zarząd Województwa Mazowieckiego rekomenduje wybrane zadania do przyznania pomocy finansowej Sejmikowi Województwa Mazowieckiego. W celu umożliwienia zawierania z gminami umów o udzielenie pomocy finansowej ze środków własnych budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach Programu niezbędne jest zaakceptowanie Listy Beneficjentów „Mazowsze dla miejsc pamięci 2023” przez Sejmik Województwa Mazowieckiego. Podjęta przez Sejmik Województwa Mazowieckiego uchwała będzie stanowiła podstawę do zawarcia Umowy pomiędzy Województwem a Beneficjentem.

Środki przeznaczone na realizację zadań w ramach Programu w wysokości 2 000 000,00 zł zostały zabezpieczone w budżecie Kancelarii Marszałka na 2023 r. w dz. 921, rozdz. 92120, § 2710, Zadanie Program wsparcia miejsc pamięci narodowej; 7.2.6.PROGRAM.WSPARCIA.MIEJSC.PAMIĘCI.NARODOWEJ

Na realizację jednego zadania Beneficjent może się ubiegać o środki w wysokości do 100 000 zł (do 80 % kosztów kwalifikowalnych), minimalny wkład własny Beneficjenta – co najmniej 20 % kosztów kwalifikowalnych - wartości wnioskowanego zadania.

Mając na uwadze powyższe, Zarząd Województwa Mazowieckiego wnosi o podjęcie przedmiotowej uchwały.